

zaaknummer 2013W1101

9 juni 2015

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
zonder vaste woon- of verblijfplaats,
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. drs. M. Jeltès, advocaat te Amsterdam.

tegen:

wijlen [naam],
geboren op [datum], overleden op [datum]
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens haar leven lid van de Congregatie van de Kleine Zusters van de
Heilige Joseph.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 30 september 2014. Naar aanleiding van het klaagschrift is geprobeerd een gesprek te laten plaatsvinden tussen klager en mr. Jeltès enerzijds en mr. W. Stevens en mr. L. Sanders anderzijds. Dit gesprek heeft niet kunnen plaatsvinden.

Vervolgens heeft het Meldpunt op 4 december 2014 de bijzondere griffier, de heer E.A.A.E. van de Walle, opdracht gegeven tot het instellen van een onderzoek naar aanleiding van het ingediende klaagschrift.

Op 2 februari 2015 is het onderzoeksrapport van de bijzondere griffier door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen.

Op 24 februari 2015 is bij de griffie van de Klachtencommissie een reactie op het onderzoeksrapport ingekomen van zr. [naam], Provinciaal Overste Nederland/België van de Congregatie van de Kleine Zusters van de Heilige Joseph.

Op 25 februari 2015 is bij de griffie van de Klachtencommissie ook een reactie op het onderzoeksrapport ingekomen van mr. Jeltès.

Op 14 april 2015 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen en werd vergezeld door mevrouw [naam]. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. Jeltès, voornoemd.

Namens de congregatie zijn eveneens verschenen zr. [naam], voornoemd, en mw. [naam].

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klager heeft in de periode 1965-1977 jaarlijks gedurende drie maanden in het Kindertehuis [naam] in [plaats] verbleven. Dit kindertehuis werd geleid door de Congregatie van de Kleine Zusters van de Heilige Joseph. Voor zover klager zich kan herinneren stond het Kindertehuis dicht bij zee en was het een statige villa. Er verbleven veel kinderen tegelijkertijd. Klager herinnert zich dat hij op een grote slaapzaal lag met bedden. Tussen deze bedden stond een kast met een schotje om een vorm van privacy te creëren.

Klager heeft lang in bed geplast door alle narigheid die hij in zijn jeugd heeft meegemaakt. Als hij in bed plaste werd hij uit bed gehaald en naar een kantoortje gebracht. Dit gebeurde onder andere door zuster [naam]. Klager werd in dat kantoortje tegen zijn wil aan zijn penis betast. Dit gebeurde elke zomer verschillende keren door twee nonnen en een derde persoon. Zuster [naam] was werkzaam in het kindertehuis [naam] tijdens de zomers dat klager daar verbleef. Klager noemde haar zuster [naam]. Hij heeft zelf de naam [naam] nooit genoemd.

Het klaagschrift is nog niet aangevuld met de andere namen, omdat klager die namen nog niet kent. De naam [naam] lijkt op de naam [naam]. Klager zou graag een foto van zuster [naam] zien. De zuster die klager bedoelt was gezet, was ongeveer 1,60 lang, had krullend haar en was ongeveer dertig tot veertig jaar oud.

Ter zitting wordt aan klager een door zuster [naam] meegebrachte foto van zuster [naam] getoond. Klager kan op basis van die foto niet zeggen, dat zij degene is geweest die hem heeft misbruikt. Hij heeft een specifiek beeld uit de betreffende periode. Het zou haar kunnen zijn, maar net zo goed ook niet.

2.2. Het jaarlijks terugkerend seksueel misbruik heeft het leven van klager beïnvloed in die zin, dat hij leidt aan dissociaties, angst- en paniekaanvallen, smetvrees, claustrofobie, agorafobie en ADHD. Klager kan geen intimiteit dulden of tonen, vertoont afwijkend seksueel gedrag, wantrouwt autoriteiten, sluit zichzelf af van anderen, leeft als een kluizenaar en heeft een sterk rechtvaardigheidsgevoel ontwikkeld. Klager is sinds jaren in therapie en heeft meerdere zelfmoordpogingen ondernomen. Klager voelt zich alsof hij levenslang heeft gekregen; hij ziet geen weg meer om een normaal leven te leiden.

2.3. Klager wil graag erkenning voor wat hem is overkomen. Tevens wil hij met zijn klacht bijdragen aan het voorkomen van misbruik binnen de R.K-kerk. Tenslotte wenst klager financiële compensatie voor wat hem is overkomen.

3. De reactie (zakelijk weergegeven)

Zuster [naam] stelt in haar reactie, dat de Congregatie haar werkzaamheden in [kindertehuis] per 1 september 1968 heeft beëindigd. Zij weet niet of na het vertrek van de Congregatie van de Kleine Zusters van de Heilige Joseph de werkzaamheden zijn overgenomen door leken of door een andere zustercongregatie.

Daarnaast heeft zuster [naam] onderzocht of in [kindertehuis] zusters met de naam [naam] of [naam] hebben gewerkt. Uit haar onderzoek is gebleken, dat er geen zusters met die naam werkzaam zijn geweest in [kindertehuis]. Wellicht bevond zich onder het lekenpersoneel iemand met de naam zuster [naam] of zuster [naam]/[naam], maar van het lekenpersoneel bezit de Congregatie geen gegevens.

Ter zitting heeft zuster [naam] een kopie van een personeelskaart van zuster [naam] ([naam]) overgelegd. Hieruit blijkt dat zuster [naam], zoals zij zich sinds 1969 liet noemen, in de periode 1965-1977 woonde in [plaats] en [plaats]. Zij was vanaf 16 augustus 1966 werkzaam op een school in [plaats]. Op 4 augustus 1970 vertrok zuster [naam] naar [plaats] in Afrika. Van 1 februari 1973 tot september 1979 was zij werkzaam in [plaats] ([land]). In deze periode kwam zij tweemaal naar Nederland voor vakantie. Dit was van 6 april 1974 tot 23 mei 1974 en van

29 september 1976 tot 1 januari 1977. Tijdens haar vakanties verbleef zij in het moederhuis in [plaats].

In het onderzoeksrapport van de heer Van der Walle komt naar voren dat de naam van [naam]/[naam]/[naam] wellicht zuster [naam] ([naam]) zou kunnen zijn. Zuster [naam] (geboren op [datum] en overleden op [datum]) was werkzaam in [kindertehuis] van 8 juli 1946 tot 1 augustus 1968. Ter zitting heeft zr. [naam] een foto van zr. [naam] meegenomen en aan klager laten zien. Deze foto dateert van omstreeks 1970.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. De verklaring van klager is op de Klachtencommissie oprecht overgekomen. In de thans voorliggende zaak zijn echter geen feiten of omstandigheden aan het licht gekomen die de klacht van klager tegen aangeklaagde ondersteunen.

Door de Congregatie is met de persoonskaart van aangeklaagde voldoende aannemelijk gemaakt, dat aangeklaagde nimmer werkzaam is geweest in [kindertehuis] te [plaats] en dat klager derhalve zijn klacht ten onrechte richt tegen aangeklaagde.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie van de Kleine Zusters van de Heilige Joseph de klacht niet gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 9 juni 2015 door mr. H.J. Schepen, voorzitter, drs. J.L.H.H. Kunnen en drs. L. Erftemeyer, leden, bijgestaan door mr. M. Braspenning-Groeneveld, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.